

Geachte heer/mevrouw,

Bij deze wil ik graag gebruik maken van de mogelijkheid om commentaar te leveren op de ontwerprichtlijn 2020-10.

Ik vind de aanpassingen geen verbetering t.o.v. de huidige richtlijn. Wel zie ik een aantal onderdelen waar aanpassing mogelijk tot verbetering leidt.

Allereerst wil ik graag ingaan op een aantal specifieke zaken die bij nalatenschappen in het algemeen en specifiek bij het NBG:

De melding dat je als goede doelen organisatie als begunstigde bent genoemd in een nalatenschap is vaak onverwacht en is natuurlijk verbonden met overlijden. Dit valt moeilijk te plannen.

Nalatenschappen variëren zeer sterk qua grootte van enkele duizenden euro's tot één of meerdere miljoenen. Vaak geldt hoe groter de erfenis hoe meer tijd er overheen gaat om deze af te wikkelen. De gemiddelde tijd die verstrijkt tussen bekend worden en feitelijk het geld ontvangen is ½ tot 3 jaar. Gemiddeld leidt dit, bij de huidige richtlijn, bij ons, tot een vordering op de balans is ongeveer even groot is als de jaarlijkse baten. Deze bate is substantieel gemiddeld 15% (uitschieters naar 25%) van de totale baten bij onze organisatie.

Huidige verwerking

Op basis van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt mag een betrouwbare schatting worden gemaakt van de ontvangst. Hiervan is in ieder geval sprake bij de ontvangst van de akte van verdeling.

In praktijk betekende dit voor ons dat, afhankelijk van de elementen waaruit de erfenis was opgebouwd, er een inschatting werd gemaakt van het verwachte te ontvangen bedrag. Dit waarderingsproces start al vrij snel na het openvallen van de erfenis. Beleggingen en woning krijgen een grote risico afslag dan liquide middelen. Het gevolg hiervan dat bij grotere erfensissen die vaak ook uit meerdere onderdelen bestaan, in de loop van de tijd (bij verkoop van de onderdelen) het nalatenschap steeds juistere waardering ontstaat. In ons geval leidt dit vaak niet tot grote aanpassingen, wel heeft onze voorzichtige benadering meer positieve dan negatieve afwijkingen tot gevolg. Bij het bereiken van het moment van akte van verdeling is deze waardering 99% juist omdat er dan nog nauwelijks onzekerheden meer bestaan. Dit moment kan dus, zeker met grotere erfensissen, jaren na eerste waardering liggen.

Ik denk dat de waardering van een nalatenschap daarmee goed aansluit met waardering van vorderingen in het algemeen(RJ 222). Dit leidt dan weer tot een balans die een goed inzicht geeft in de bezittingen en schulden van de organisatie per balansdatum.

Voorgestelde verwerking

Pas tot waardering over te gaan indien op balansdatum de akte van verdeling of rekening en verantwoording is ontvangen. Alleen in uitzonderingsgevallen is eerdere waardering toegestaan.

Goed aan dit voorstel:

1. dat alleen informatie tot balansdatum wordt meegenomen. Hierdoor wordt voorkomen dat je laat in het proces nog weer aanpassingen moet doen. Dit leidt tot meer werk, kosten en vertraging wat gezien de beperkte bezetting bij goede doelen een probleem is.
2. Dat de verandering wordt gepresenteerd als een schattingswijziging, wat m.i. ook juist is, en niet als stelselwijziging.

Niet goed aan dit voorstel:

1. Door de lange looptijd van de afwikkeling van met name substantiële nalatenschappen de waardering niet tot uiting meer komt op de balans. Hierdoor ontstaat een onjuist beeld van bezittingen en vorderingen. Zeker in geval van meerdere substantiële nalatenschappen.
2. Latere waardering leidt tot en substantieel lagere baten in het jaar van invoering en hier direct na. Grofweg worden de inkomsten in de eerste 2 jaar gehalveerd waarbij de grootste impact in jaar 1 zal plaatsvinden. Dit willen we gaan invoeren in jaren (20 en 21) dat de baten sowieso al onder druk zullen staan door Covid-19 impact.
3. Omdat doorgaans organisaties ernaar streven op de lasten en baten in evenwicht te brengen, kan dit leiden tot lagere lasten. Dit gaat ofwel ten koste van het cash uitgaven ofwel personeelsbezetting van het goede doel (lees reorganisatie).
4. Indien de lasten niet worden aangepast zal dit moeten worden gefinancierd uit de vrije reserves. Met een eventuele impact op ratio's welke belangrijk zijn voor leningen.
5. Moment van invoering is niet flexibel, gezien bovenstaande voer je dit liever door in een jaar met onverwachte meevallers.

Door de voorbereidende commissie aangevoerde argumenten:

Zou organisaties meer vergelijkbaar maken:

Allereest denk ik dat goede doelen moeten worden vergeleken o.b.v. de bereikte impact en niet wat ze hebben opgehaald. Daarnaast zal bij een bestendige gedragslijn deze vergelijkbaarheid geen probleem zijn. Verschillen in het moment waarop de erfenis wordt gewaardeerd en gehanteerde risico afslag percentages, middelen uit over de tijd. Daarnaast zijn nalatenschappen nooit structureel, dus ook om die reden niet te vergelijken.

Zou tot fluctuaties in bate leiden:

Door het incidentele karakter van nalatenschappen is dan niet volledig uit te sluiten maar door het hanteren van risico percentages kunnen grote negatieve schommelingen in waardering wel worden voorkomen. Kan dus reeds binnen de huidige richtlijn.

Door latere waardering komt het moment dat de bate worden genomen dichterbij het moment dat de cash beschikbaar is en dus kan worden uitgeven:

Dit is waar en handig. Vraag mij wel af of dit argument doorslaggevend moet zijn voor de behandeling. De tijdelijke negatieve effecten van invoering wegen niet op tegen dit voordeel en waardering niet in lijn met RJ 222.

Kosten van controle en administratie kunnen lager:

Dit is ook waar en handig, hoewel ik verwacht dat dit max. 20% besparing zal opleveren en niet de voorgespiegelde 33%. Vraag mij ook hierbij af of dit argument doorslaggevend moet zijn voor de behandeling. De tijdelijke negatieve effecten van invoering wegen niet op tegen dit voordeel en waardering niet in lijn met RJ 222.

Mocht u zich niet kunnen vinden in alle bovenstaande argumentatie zou u dan willen overwegen om de termijn van invoering op te rekken naar 5 jaar zodat we dit het invoer moment kunnen timen in moeilijke tijden na corona? Tot die tijd moet de gehanteerde methode natuurlijk wel goed worden beschreven in de toelichting zodat verantwoording en inzicht is geborgd. Ook is een mogelijke uitweg om beide methoden naast elkaar te laten bestaan zonder hierbij een voorkeur aan te geven maar enkel verplichte toelichting voor te schrijven. Dit maakt vergelijkbaarheid minder maar dat vond ik sowieso niet een heel sterk argument.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u mij natuurlijk altijd telefonisch of via mail bereiken (zie onderstaande gegevens).

Met vriendelijke groet,

Drs. Frank Tijhaar RA

Manager Financiën

Nederlands Bijbelgenootschap